

другої та третьої категорій відносять: повтори, інтернаціоналізми, емоційно забарвлени вигуки або супроводження жестом і т.д. Більшість цих елементів можуть опускатися, оскільки вони є в оригінальній доріжці.

При дублюванні опущення даних елементів не обов'язково, оскільки час звучання перекладу обмежується часом звучання оригіналу.

Оскільки при перекладі в кінематографі завжди виникає обмеження в часі, переклад повинен бути виконаний у максимально стислій, проте доречній формі. Розглянемо декілька варіантів перекладів від студій «Так Треба Продакшн» та «FanVoxUA» та визначимо більш доречний переклад з точки зору часового обмеження.

Leonard: It sounds wonderful.

Penny: It was. Until I fell in love with a jerk!

1. Переклад від студії «Так Треба Продакшн» звучить так:

Леонард: Звучить чудово.

Пенні: Так, поки я не закохалася в одного козла!

2. Леонард: Звучить непогано.

Пенні: Так і було, поки я не закохалася в цього недоумка! (Пер. «FanVoxUA».)

Порівнявши цих два переклади можна сказати, що переклад від першої студії є більш відповідним по часі.

Розберемо такий приклад:

Sheldon: Ah, gravity, thou art a heartless bitch.

Переклад у обох студій виявився однаковим:

Шелдон: Гравітація, безсердечне ти стерво.

Цей переклад ми також можемо вважати вдалим.

Візьмемо інший приклад з тим же сленгізмом.

Sheldon: It's on, bitch.

Переклад студії «Так Треба Продакшн»:

Шелдон: Ти попав, негіднику.

Переклад студії «FanVoxUA»:

Шелдон: Стережися, сучко.

Тут, ми бачимо, що обидві студії зробили вдалий переклад реплікі.

Penny: Oh, sorry, honey. I do not know it.

Переклад студії «Так Треба Продакшн»:

Пенні: Ох, вибач, сонечко, я її не знаю.

«FanVoxUA» переклали цю фразу як:

Пенні: Вибач, мілій, але я не знаю цієї пісні.

Тут ми бачимо, що переклад від студії «FanVoxUA» значно розширив звучання даної фрази порівняно з оригіналом, що не зовсім відповідає даним часовим рамкам.

Переклад в кіно - специфічний вид перекладу, для здійснення якого, перекладач повинен, крім знань мов, вміти отримувати сенс оригінального повідомлення і перефразувати його на рідну мову, зберігаючи тональність і прагматичний ефект.

Таким чином, ми бачимо, що кінопереклад істотно відрізняється від перекладу друкованого тексту.

Головна відмінність полягає в тому, що при кіноперекладі необхідно дотримуватися часових рамок, тому багато прийомів перекладу є непридатними при субтитруванні і дублюванні одночасно.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. - М.: КомКнига, 2005. 576 с.
2. Эко У. Сказать почти то же самое. Опыты о переводе - пер. с итал. А. Н. Коваля. СПб.: Симпозиум, 2006. 574 с.
3. Jakobson R. On Linguistic Aspects of Translation. On Translation - ed. by R. A. Brower. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1959. P. 233-239.
4. Арнольд И. В. Стилистика. Современный английский язык / И.В. Арнольд. – Москва: Флинта: Наука, 2002. – 201 с
5. Берди М. Киноперевод: мало что от Бога, много чего от Гоблина. М. Берди. Мосты: журнал переводчиков. – 2005. – №4. – 57 с.

Рак Т.
Науковий керівник – доц. Зубрик. А.Р.

РОЛЬ І МІСЦЕ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНИХ НАВИЧОК УЧНІВ З КЛАСУ

Сьогодні використання сучасних комп'ютерних технологій та мультимедійних засобів навчання є досить популярним та ефективним під час вивчення іноземних мов. Це дає можливість урізноманітнити уроки іноземних мов, збільшити мотивацію учнів до вивчення англійської мови. Учні можуть черпнути знання світової культури, використовуючи у своїй діяльності потенціал ресурсів глобальної мережі Інтернет.

Мета статті полягає у визначенні ролі і місця комп'ютерних програм у процесі формування лексичних навичок учнів 3 класу.

Новітні інформаційні технології займають велике місце в житті сучасного учня. Як вже було сказано, їх застосування на уроках англійської мови підвищує мотивацію й пізнавальну активність учнів, розвиває художній смак. Застосування комп'ютерних програм розширює дидактичні можливості вчителя, дозволяючи застосувати до кожного учня індивідуальний підхід, зручні умови навчання, підібрати кожному свій ефективний та зручний темп роботи.

У методичній літературі конкретизовано загальні навчальні можливості комп'ютерних програм при вивченні англійської мови, які надають можливість:

1. створення стимуляційних ситуацій на уроках англійської мови;
2. використання засобів візуалізації;
3. реалізація принципу індивідуального підходу до кожного учня;
4. забезпечення умов контролю;
5. створення умов для розвитку навичок слухового самоконтролю;
6. мобілізація внутрішніх ресурсів та здібностей учнів;
7. Виконання різних видів вправ з усіма учнями одночасно [2, с. 206–208].

Не потребують доведення такі твердження, що використання комп'ютерних програм допомагає дотримуватись низки психологічних та методичних умов формування та вдосконалення лексичних навичок та вмінь через:

1. керованість процесом формування лексичних навичок та вмінь за рахунок покрокового зворотного зв'язку та одночасного повідомлення результатів кожному учню;
2. різноманітність умов тренування, що проявляється у варіюванні обсягу, порядку та умов пред'явлення матеріалу;
3. можливість багаторазового виконання чіткої послідовності операцій з лексичними одиницями, фонетичним та граматичним матеріалом усіма молодшими школярами;
4. здійснення предметних дій з лексичним та граматичним матеріалом на екрані комп'ютера;
5. покращення умов для запам'ятовування кожним учнем завдяки використанню різних видів наочності одночасно;
6. врахування вікових та індивідуальних особливостей молодшого школяра, що сприяє більш швидкому просуванню кожного учня;
7. підвищення мотивації під час вивчення лексики, яке досягається за рахунок задоволення, що отримує учень від роботи на комп'ютері, відтворення умов реальної комунікації, заохочення результатів, надання комп'ютерної допомоги у будь-який момент навчального процесу;
8. організацію самостійної роботи учнів 3-х класів, що виконується під керівництвом вчителя на основі навчальних завдань, запропонованих у певних комунікативних ситуаціях у вигляді комп'ютерних вправ на формування та вдосконалення мовних та мовленнєвих лексичних навичок та умінь;
9. створення умов для контролю та точної оцінки сформованості навичок у кожного молодшого школяра;
10. формування в учня початкової школи вмінь самоконтролю та самооцінки [1, с. 169-170].

Як правило, під час вивчення лексичних одиниць учні бачать перед собою одні і ті ж слова, слухають один й той же текст, виконують однакові передтекстові та післятекстові завдання. А працюючи за комп'ютером учень залишається один на один зі своїм завданням. Якщо вправа цікава та відповідає рівню знань дитини, то увага учня концентрується, з'являється бажання її виконати якомога краще. За умови правильного виконання в учня з'являється відчуття впевненості та бажання виконувати подібні завдання. Але вчителю слід бути особливо уважним до тих учнів, які невпевнені у своїх силах або недостатньо добре засвоїли матеріал. Інакше ефект може бути повністю протилежним. Тому вчитель має дуже ретельно підбирати завдання для учнів відповідно до рівня їх знань, вмінь та навичок [4, с. 117-122].

Важливою метою застосування новітніх технологій є всебічний розвиток особистості учня, його підготовка до самостійної творчої роботи в умовах інформаційного суспільства; інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного процесу [4, с. 52].

Досить ефективним при застосуванні комп'ютерних технологій є розвиток комунікативних здібностей учня, його творчого мислення, формування вмінь швидко та ефективно приймати оптимальні рішення в конкретних умовах, формувати інформаційну культуру. Використовуючи комп'ютерні програми учні стають більш здібні до самостійної пізнавальної діяльності. Підвищення ефективності та якості навчання за рахунок використання комп'ютера, виявлення та використання стимулів активізації пізнавальної діяльності [3, с. 211].

Застосовуючи комп'ютерні програми для навчання учнів 3 класу варто використовувати ігри або будувати навчання на основі гри. Проте на уроках англійської мови з використанням комп'ютерних технологій варто дотримуватись таких принципів: поступовості, індивідуалізації навчання, мотиваційної віднесеності, когнітивного наповнення, емоційної включеності, самоконтролю, відповідності дій і результату [3, с. 23].

Звичайно, комп'ютер не замінить учителя на уроці, але є функції, які він може виконувати дуже ефективно. До таких функцій комп'ютера Ю.М. Васіна відносить такі:

1. дисциплінарну (змушує учнів більш відповідально ставитися до виконання завдання, оскільки на комп'ютер не можливо емоційно вплинути, якщо не виконаєш це завдання до наступного тебе не допустять);
2. індивідуалізуючу (забезпечення індивідуального підходу до учня);
3. мотивуючу (усвідомлення отриманих результатів мотивує учня для подальшого виконання завдання);
4. адаптивну (учню пропонується наступний крок для виконання відповідно до попередньо виконаного завдання з урахуванням його помилок);
5. керуючу процесом формування вмінь;
6. активізуючу (досягається за рахунок оперативного зворотного зв'язку);
7. закріплюючу (організація покрокового розв'язання кожної вправи);
8. об'єктивізуючу (об'єктивність оцінювання комп'ютером) [4, с. 22–23].

Описуючи особливості використання комп'ютера у навчанні, А.В. Конишева зазначає, що тільки за допомогою цього засобу можливими є: керувати навчанням і вносити свої корективи, застосовувати принцип індивідуального підходу до кожного учня, створення сприятливої атмосфери. Серед основних принципів програмованого навчання вона виділяє такі як зворотний зв'язок, індивідуалізація у навчанні, конфіденційність, покрокова подача навчального матеріалу та виконання завдань [5, с. 72].

Ключовим поняттям навчально-виховного процесу є **інтерактивність**. Ю.І. Машбиць визначає «...інтерактивність як здатність комп'ютерного засобу навчання забезпечити вербальний чи невербальний навчальний діалог між людиною і комп'ютером, у результаті якого здійснюється обмін навчальними матеріалами та результатами його опрацювання» [7, с.16]. Значущість інтерактивності, на нашу думку, полягає в тому, що вона забезпечує навчальний діалог, гнучкість структури подання знань та певну автономію навчальної діяльності.

Останнім часом розробниками комп'ютерних програм все більше уваги приділяється збільшенню рівня інтерактивності в процесі їх застосування в інформаційно-навчальному середовищі, що впливає на якість сприйняття учнями навчального матеріалу [7, с. 104–109]. Аналіз проблеми забезпечення інтерактивності, засвідчує, що про їх інтерактивність можна говорити лише тоді, коли в них реалізуються такі характеристики: забезпечення нелінійного доступу до навчальної інформації; адаптація комп'ютерної програми до особливостей учнів [6, с. 95].

На основі аналізу сучасної науково-методичної літератури сформулюємо основні методичні вимоги до комп'ютерної програми для диференційованого навчання лексики учнів 3-го класу:

1. відповідність вправ та лексичних одиниць темі та змісту шкільної програми з англійської мови для загальноосвітніх шкіл;
2. розробка та застосування різновікових вправ;
3. індивідуальний підхід до кожного учня, використання засобів наочності тощо;
4. можливість внесення змін до виконання завдань, до оцінення матеріалу;
5. оцінка навчальних досягнень учнів;
6. мобільність та можливість використання програми як на уроці англійської мови, так і у позаурочний час.

Особливістю проведення уроку в комп'ютерному класі є гімнастика для очей після роботи за комп'ютером. Тому однією з умов ефективного навчання є дотримання фізіологічно-гігієнічних вимог роботи з комп'ютерною програмою, висунутих Н.С. Полькою:

1. відстань від екрана до очей учня повинна бути 50 – 70 см;
2. кут сприймання інформації на екрані повинен бути не менше 45°;
3. в одному класі не більше 15 місць;
4. тривалість безперервної роботи на уроці 9 – 10-річних учнів – до 20 хв.;
5. після неперервної роботи протягом 1,5 – 2 хв. повинні проводитися вправи для профілактики зорової втоми;

-
6. заняття в комп'ютерному класі проводяться не більше 4-х разів на тиждень [6].

Лише розробивши програму з дотриманням описаних вимог та особливостей організації роботи молодших школярів у комп'ютерному класі, можна буде перевірити ефективність вказаних розроблених методичних вимог.

Перш ніж використати навчальну програму для диференційованого навчання учнів початкової школи лексики англійського мовлення, ми пропонуємо звернути увагу на такі аспекти:

2. *психологічний* (як вплине програма на мотивацію навчання, на ставлення до англійської мови, чи підвищить вона зацікавленість учнів до роботи над формуванням лексичних навичок, а також чи не виникне в учня невпевненості учня у своїх силах під час виконання завдань підвищеної складності, що пропонуються комп'ютером);
3. *методичний* (наскільки зміст програми відповідає змісту навчання лексики у 3-му класі та сприяє диференційованому розвитку лексичних навичок);
4. *організаційний* (наявність відповідного обладнання в комп'ютерному класі, планування уроків з використанням комп'ютерних програм).

Отже, навчальна комп'ютерна програма, що відповідає всім переліченим загальним, ергономічним та методичним вимогам може забезпечити ефективне диференційоване навчання іноземної мови. Тому для організації диференційованого навчання англійської мови необхідно підібрати комп'ютерну програму, що буде відповідати визначенім вимогам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безпалько В. П. Образование и обучение с участием компьютеров (педагогика третьего тысячелетия) / Владимир Павлович Безпалько. – М. : Издательство Московского психолого-социального института ; Воронеж : Издательство НПО "МОДЭК", 2002. – 352 с. (Серия "Библиотека педагога-практика").
2. Гершунский Б. С. Компьютеризация в сфере образования: Проблемы и перспективы / Борис Семенович Гершунский. – М. : Педагогика, 1987. – 264 с.
3. Горелов И. Н. Разговор с компьютером: Психолингвистический аспект проблемы / Илья Наумович Горелов. – М. : Наука, 1987. – 256 с.
4. Карамышева Т. В. Изучение иностранных языков с помощью компьютера. В вопросах и ответах / Татьяна Владимировна Конышева. – СПб. : Издательство „Союз”, 2001. – 192 с. – (Серия «Изучаем иностранные языки»).
5. Мусатов С. О. Психологічні фактори індивідуалізації навчання учнів /С. О. Мусатов // Початкова школа. – 1983. – № 3. – С. 72–76.
6. Сердюков П. И. Технология разработки компьютерных программ для изучения иностранных языков / Петро Ігорович Сердюков. – К. : Ленвіт, 1996. – 111 с.
7. Brumfit Ch. J. Communicative Methodology in Language Teaching / Brumfit Ch.J. – Cambridge: Cambridge Univ. Press, 1990. – 166р.

Смерека О.
Науковий керівник – доц. Цепенюк Т. О.

СИНТАКСИЧНІ ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ В АНГЛОМОВНІЙ ПУБЛІЦИСТИЦІ

Виражальні засоби увиразнюють мову та підсилюють її емоційність. Під виражальними засобами мови розуміють такі марковані морфологічні, синтаксичні та словотвірні форми мови, що слугують для емоційного або логічного її підсилення. Ці засоби відпрацьовані суспільною практикою, усвідомлені з погляду функціонального призначення і зафіковані у лексикографічних джерелах [1, с. 43].

Проблемою виражальних засобів мови у своїх дослідженнях займалися такі лінгвісти: Ш. Баллі, Я. Зіма, А. Вежбицька, С. Граб'яс, В. А. Чабаненко, Н. І. Бойко, Н. О. Дорогович, О. О. Потебня, В. І. Шаховський, І. В. Арнольд, В. М. Телія та інші.

Мета статті полягає у виявленні структурної та функціональної реалізації синтаксично-стилістичних засобів вираження експресивності в англомовній публіцистиці.

Об'єктом дослідження є англомовна публіцистика.

Предмет - синтаксично-стилістичні засоби вираження експресивності.

В поняття «експресивні засоби мови» вкладається двоякий зміст. Експресивними називають як ті мовні засоби (елементи, категорії), що є інтенсифіковано виразними самі по собі, так і ті, що є, власне, інтенсифікаторами виразності, чинниками, здатними збільшувати виразність лінгвального знака (морфеми, способи творення слів, стилістичні прийоми тощо).

Всі експресивні засоби виділяються (актуалізуються, маркуються) і сприймаються на тлі стилістично нейтральних, тобто загальновживаних мовних засобів, які не пов'язані зі специфічними ситуаціями спілкування чи специфічними сферами застосування мови і які не надають висловлюванню особливого експресивного стилістичного забарвлення. Експресивність, виразність публіцистики визначається не лише образністю. Це